

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlement Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

Dr. Morvai Krisztina
Európai parlamenti képviselő

Tisztelt Prof. Dr. Kásler Miklós Miniszter Úr!

Mindenekelőtt szeretettel gratulálok miniszteri kinevezéséhez és szívből kívánok sikeres munkát Önnek és munkatársainak.

Szeretném tájékoztatni Önt és a magyar nyilvánosságot arról, hogy Brüsszelben, az Európai Parlamentben a mai napon került sor az agyvérzés megelőzésével, korai felismerésével, kezelésével és rehabilitációjával kapcsolatos Európai Cselekvési Tervnek az ismertetésére. Azért gondoltam, hogy ezen a kivételesen fontos eseményen elhangzottakat megosztom a hazai szakemberekkel és laikus érdeklődőkkel, mert kilenc évnyi európai parlamenti képviselői tapasztalataim alapján sok szempontból szemléletváltásra lenne szükség Magyarországon az emberek egészségének megőrzése illetve visszanyerése érdekében. Számos olyan rendezvényen, tájékoztatón vettem részt az elmúlt években, amelyekben az volt a közös, hogy rámutattak: nem elég az, ha egy ország (tagállam) hatalmas pénzeket „pumpál” a szűkebb értelemben vett egészségügybe, feltétlenül szükséges az emberek felvilágosítása, és felelősségük felkeltése saját maguk és családjuk egészségének megőrzése vonatkozásában.

A mai rendezvényre (amelyről egy összefoglaló prospektust mellékelek) tekintettel engedje meg Miniszter úr, hogy a stroke (agyvérzés) kapcsán osszam meg Önnel, a magyar egészségügyi szakemberekkel, és (elsősorban) a „laikus” emberekkel a legfontosabb tudnivalókat, végiggondolnivalókat.

Először is néhány megrendítő adat, amelyet a mai eseményen hallottam: ha és amennyiben nem történik alapvető változás az agyvérzés megelőzése, a korai felismerés és beavatkozás, illetve a rehabilitáció terén, akkor a következő adatokkal szembesülhetünk: Európában 2035-re 34%-kal fog növekedni az agyvérzések abszolút száma; 45%-kal fog nőni az agyvérzéssel összefüggő halálozások száma és 25%-kal nő majd azoknak a száma, akik az agyvérzés elszenvedését követően, annak hosszútávú, súlyos következményeivel fognak együtt élni. Ezek a számok alaposan elgondolkodtatják az embert „filozófiai”, spirituális és értékrendi vonatkozásban is: vajon tényleg olyan csodálatos-e az az életmód, életvitel, amelyet az európai ember magáévá tett és amelyet „fejlettnek” és kíváncsnak tartunk? Vajon nem kellene-e a közvetlen közegészségügyi és egészségpolitikai, valamint orvosszakmai változtatásokon kívül magasabb szinten is végiggondolni, hogy mit tehetünk

az ilyen és hasonló súlyos betegségek megelőzésére? (Miniszter úr világszemléletén sokat gúnyolódtak bizonyos elemzők, kinevezése kapcsán - holott az előbb ismertetett számadatok, úgy tűnik, azt igazolják, hogy az élet és az egészség védelme nem csak orvosszakmai, hanem spirituális és értékrendi kérdés is). Ezek után a Cselekvési Tervvel kapcsolatos néhány konkrétum és kérdés:

1. Megelőzés/rizikófaktorok

A Cselekvési Terv kiemelt fontosságot tulajdonít a megelőző programoknak és a rizikófaktorokról történő tájékoztatásnak (egészségtelen táplálkozás, dohányzás, magas vérnyomás - amely nyilván a stresszel, folyamatos feszültséggel is összefüggésben van -, a sport, a mozgás hiánya és általában az egészségtelen életmód, mint az agyvérzéshez, és egyébként nyilvánvalóan más, az életet veszélyeztető betegséghez vezető ok-rendszer).

Kérdésem: Tervez-e Miniszter úr betegségmegelőző, felvilágosító kampányokat a stroke-kal, illetve egyéb, kiemelten veszélyes betegségekkel kapcsolatban? Része lesz-e a magyar egészségpolitikának az emberek felelősségérzésének felkeltése a saját egészségük védelmével összefüggésben? (A mai esemény résztvevői arra is rámutattak, hogy a megelőzésbe történő befektetés nyilvánvalóan megtérül az egészségügyi költségvetésben a betegszám csökkentésével).

2. Rizikófaktorok szűrése, felismerése

Mind a stroke, mind a rákbetegségek, szív-és érrendszeri betegségek rizikófaktorai is jelentős részben felismerhetők, illetve a korai jelek is azonosíthatóak akkor, hogy ha az emberek rendszeres orvosi vizsgálaton vesznek részt. Az általam kilenc év alatt tapasztaltak alapján az Európai Unió fejlettebb egészségtudattal rendelkező tagállamaiban azt tekintik természetesnek, hogy minden ember egy évben legalább egyszer elmegy orvoshoz, akkor is, ha nincsen panasza, és elvégezteti a korának és nemének megfelelő szűrővizsgálatokat illetve állapot felmérő vizsgálatokat (például vérnyomás-mérés, de rákszűrő vizsgálatok is). *Kérdésem: Miniszter úr tervez-e ehhez hasonló programot, azaz a kornak és nemnek megfelelő, éves rendszerességű orvosi vizsgálatok/szűrővizsgálatok bevezetését illetve szorgalmazását, esetlegesen a vizsgálatok hatékony megszervezésével is (pl. komplex szűrővizsgálatok egy nap alatt, akár a munka alóli felmentéssel -a stroke és egyéb súlyos megbetegedések megelőzése és kezelése céljából)? (Itt jegyezném meg: a mai esemény kapcsán laikusok számára is világossá vált: például a vérnyomás rendszeres ellenőrzése is életmentő lehet az agyvérzés megelőzésével összefüggésben).*

3. Az agyvérzés korai felismerése/felvilágosítás az agyvérzés jeleiről

Az Európai Cselekvési Terv javasolja felvilágosító kampányok elvégzését a stroke (agyvérzés) jeleivel kapcsolatban. Három egyszerű, de fontos jelet minden felnőtt állampolgárnak megismerni javasolnak: 1. A rosszulléttel küzdő személyt „mosolygásra” kell kérni, figyelemmel arra, hogy a stroke egyik jele a száj (általában féloldali)

„lebiggyedése” 2. Az illetőt „beszéltetni” kell, hiszen a beszéd lelassulása, megváltozása is gyanújel. 3. A rosszullévő személlyel két karját kell felemeltetni, hiszen, ha erre nem képes, ez is jele lehet az igen veszedelemes, az életet is veszélyeztető agyvérzésnek. Meg kell tanítani az embereket arra, hogy ilyen jelek esetén azonnal mentőt kell hívni. Megdöbbentő információ volt a mai eseményen, hogy a felmérések szerint még azon személyek 50 %-a is úgy gondolja, hogy "elég, ha másnap elmegy orvoshoz", akik egyébként ismerik az agyvérzés gyanújeleit. Kérdésem: *Terveznek-e esetleg Magyarországon is hasonló felvilágosítást az agyvérzés jeleinek korai felismerése és a mentők értesítése érdekében?*

4. Szakszerű betegirányítás - speciális stroke (agyvérzés) osztályra történő azonnali felvétel

Az Európai Cselekvési Terv része annak hangsúlyozása és biztosítása, hogy az agyvérzést elszenvedő személyek azonnal, lehetőség szerint speciális stroke (agyvérzés) osztályra kerüljenek, ahol szakszerű és korszerű ellátásuk minél előbb biztosított. Bizonyított (hasonlóan a szívinfarktushoz és néhány hasonló állapothoz), hogy a mielőbbi szakszerű beavatkozás életet menthet. Kérdésem: *Biztosított-e Magyarországon, hogy a stroke-ot elszenvedő illetve agyvérzés-gyanús páciensek azonnal, speciális stroke osztályra kerüljenek? Van-e ennek valamilyen akadálya, és ha igen, az egészségügyi kormányzat tesz-e valamit ennek kiküszöbölésére?*

5. Rehabilitáció

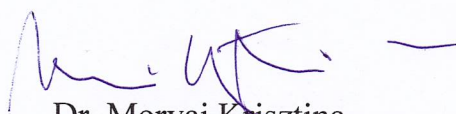
Köztudomású, hogy az agyvérzés következménye túlélés esetén is súlyos lehet, a stroke komolyan érintheti a túlélő páciens önálló életre illetve munkára való képességét. Minél korábban megkezdődik és minél szakszerűbb és személyre szabottabb a rehabilitáció, annál jobbak az esélyek mind a túlélő személy, mind pedig családja, hozzátartozói számára. (Az utóbbiak is nyilvánvalóan komoly segítséget igényelnek a kialakult helyzetben). A Cselekvési Terv azt javasolja, hogy a stroke-ot követően minél előbb, komplex rehabilitációs tervet kell készíteni mind az egészségügyi, mind pedig a gondozási, munkavállalással összefüggő, családi kérdésekkel kapcsolatosan. Kérdésem: *Szükséges-e változtatás illetve előrelépés ezen a téren?* (A Cselekvési Tervet bemutató eseményen megjelentek betegszervezetek képviselői is, és hangsúlyt kapott, hogy az ilyen civil szervezetek, a stroke következményeit ismerő személyek illetve családtagjaik is kapjanak lehetőséget a nemzeti cselekvési tervek kialakításában és meghatározásában.) Fontos ugyanis hangsúlyozni, hogy az Európai Cselekvési Terv arra is felhívja a tagállamokat (természetesen nem kötelező jelleggel, csak ajánlás formájában), hogy alkossanak nemzeti cselekvési terveket az agyvérzés megelőzése, felismerése, kezelése és rehabilitációja terén. Kérdésem: *Miniszter Úr tervezi-e ilyen nemzeti cselekvési terv megalkotását munkatársaival, illetve a betegszervezetek bevonásával?*

Még a rehabilitáció kérdéskörénél maradva, szeretnék rámutatni a következőkre is: a mai eseményen több fényképet, filmrészletet láttunk arról, hogy még a súlyos következményekkel élő személyek mindennapjait is nagy mértékben megkönnyítheti,

életminőségüket csodálatos módon javíthatja a technika mindazon vívmánya, amelyek a kutatások és fejlesztések révén rendelkezésre állnak. Bár ez nem kifejezetten Miniszter úr területe, de feltétlenül javasolnám, hogy Magyarország - ahogy részben már eddig is tette - járjon élen az orvosi rehabilitációs eszközök kutatásában és fejlesztésében, mivel ez egy olyan terület, amiben óriási perspektívák vannak.

Remélem, Miniszter úr érzi a jó szándékot, és nem veszi rossz néven leveletem. Ritka eset manapság, hogy Magyarország „jót kap” az Európai Uniótól... Úgy gondolom, hogy az agyvérzés megelőzésével, felismerésével és kezelésével, valamint rehabilitációjával kapcsolatos Európai Cselekvési Terv ezen ritka, "jó dolgok" egyike. Bízom benne, hogy az Európai Cselekvési Terv nyomán mielőbb megszületik a nemzeti cselekvési terv is, illetve a felsorolt területeken megtörténik a szükséges előrelépés. Kérem, hogy amennyiben lehetséges, válaszolja meg kérdéseimet, annál is inkább, mert a megelőzésre és az emberek felelősségérzetére épülő korszerű szemléletben az egészségügy nem csupán „szakmai kérdés”, hanem minden felnőtt emberre tartozó terület. Ennek jegyében kérem, ne vegye rossz néven, hogy jelen leveletem nyilvánosságra hozom és amennyiben válasz érkezik, azzal is hasonlóképpen teszek.

Ismét szívből kívánok Önnek és Munkatársainak sikeres munkát, jó egészséget és minden jót!

Dr. Morvai Krisztina
Európai parlamenti képviselő
(Független)

Brüsszel, 2018. május 24.